

Szkoły branżowe – do poprawy

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: poniedziałek, 09, wrzesień 2024 14:20

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 634

Reforma szkolnictwa zawodowego, którą rozpoczęto w roku szkolnym 2017/2018, miała przygotować kadry specjalistów gotowych na wyzwania nowoczesnej gospodarki. Tymczasem jedna trzecia absolwentów szkół branżowych I stopnia nie pracowała ani nie kontynuowała nauki – takie wnioski wyciągnęła Najwyższa Izba Kontroli z przeprowadzonej kontroli szkolnictwa zawodowego.

W roku szkolnym 2017/2018 rozpoczęto reformę systemu szkolnictwa zawodowego. Technika oraz szkoły branżowe I i II stopnia (którymi zastąpiono zasadnicze szkoły zawodowe) miały zwiększyć atrakcyjność kształcenia zawodowego na poziomie ponadpodstawowym. Dodatkowo, zmodyfikowano podstawę programową kształcenia zawodowego, ramowe plany nauczania, a także klasyfikację zawodów. Nowe rozwiązania zakładały zwiększenie udziału przedstawicieli biznesu w procesie kształcenia. Przewidywały również realizację tzw. staży uczniowskich oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli u przedsiębiorców.

Wcześniejsze kontrole systemu edukacji zawodowej wykazały wysoki poziom bezrobocia wśród absolwentów szkół zawodowych, negatywną ocenę ich umiejętności ze strony pracodawców, niepełne wyposażenie niektórych szkół oraz brak współpracy z przedsiębiorcami na etapie ustalania kierunków kształcenia. Celem niniejszej kontroli było zbadanie, czy zmiany w szkolnictwie zawodowym zwiększyły jakość i skuteczność kształcenia zawodowego.

Brak ewaluacji

Pomimo kompleksowego przygotowania reformy, minister odpowiedzialny za edukację nie przeprowadził ewaluacji kształcenia w szkołach branżowych I stopnia pozwalającej na ocenę efektów kształcenia w tych szkołach oraz zdiagnozowanie obszarów wymagających działań naprawczych. Zdaniem NIK, Minister powinien dysponować taką ewaluacją, ponieważ pierwsi absolwenci ukończyli kształcenie w tych szkołach w 2020 r., a absolwenci nauczani według nowych podstaw programowych – w 2022 r.

Co więcej, Minister posiadał dane ilościowe dotyczące absolwentów szkół zawodowych, które zostały szczegółowo przedstawione w raportach Instytutu Badań Edukacyjnych. Wynika z nich, że ok. 30% absolwentów szkół branżowych I stopnia nie uzyskiwało kwalifikacji, a kontynuacja nauki w szkołach branżowych II stopnia była realizowana przez 4%-6% z nich. Natomiast znacząca część od ponad 40% we wrześniu po zakończeniu szkoły do ok. 30% w maju roku następnego nie kontynuowała nauki oraz nie pracowała.

Branżowe centra umiejętności

NIK negatywnie ocenia przygotowanie przez Ministra założeń konkursu pn. „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)”. W efekcie konkursu, Ministerstwo przekazało centrom wsparcie na łączną kwotę 410 mln zł. Koszty utworzenia 120 branżowych centrów umiejętności określono na poziomie 1,4 mld zł, a okres trwałości przedsięwzięcia przewidziano na trzy lata. Minister nie przygotował analiz dotyczących lokalizacji sieci centrów i ich wpływu na funkcjonowanie szkolnictwa zawodowego w regionach oraz zaniechał rozpoznania ryzyka związanego z ich działalnością. W efekcie, lokalizacja centrów była zależna w głównej mierze od decyzji podmiotów, które złożą wnioski w konkursie organizowanym przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE).

Szkoły branżowe – do poprawy

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: poniedziałek, 09, wrzesień 2024 14:20

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 634

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na wysokie koszty utworzenia BCU oraz krótką trwałość przedsięwzięcia. Należy także podkreślić, że koszty funkcjonowania BCU po zakończeniu Krajowego Planu Odbudowy obciążą budżet państwa. Istnieje ryzyko powielania przez BCU zadań statutowych innych jednostek funkcjonujących w systemie oświaty. Wątpliwości NIK budzi także zasadność finansowania budowy nowej infrastruktury dla BCU, wobec już istniejącej, wymagającej dofinansowania, infrastruktury szkół zawodowych.

Zajęcia (nie)praktyczne

Kontrola NIK wykazała, że szkoły były co do zasady przygotowane do realizacji programu kształcenia w zawodzie, lecz w organizacji praktycznej nauki występowały liczne nieprawidłowości. W umowach z pracodawcami brakowało programu nauczania zawodu, określenia formy nadzoru pedagogicznego czy przygotowania odzieży, obuwia roboczego i środków ochrony indywidualnej. Dodatkowo, skontrolowane szkoły nie w każdym przypadku zapewniały ubezpieczenia od NNW uczniom kierowanym na praktyczną naukę zawodu organizowaną poza szkołą. Wystąpiły także nieprawidłowości w zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkołach.

Z wynikami kontroli można zapoznać się tutaj: www.nik.gov.pl